

„Kaimynines šalis jungiančio bendro vandens kelio vystymas tvariam turizmui ir bendradarbiavimui“

Šis naujienlaiškis leidžiamas siekiant plėtoti **Nemuno ir Augustavo kanalo vandens kelią (turizmo maršrutą)**, įgyvendinant projektą „Kaimynines šalis jungiančio bendro vandens kelio vystymas tvariam turizmui ir bendradarbiavimui“.

KELIAUJANT NEMUNU IR GRETA JO

Nemunas – ilgiausia Lietuvos upė. Jo visas ilgis yra 937 km, Lietuvos teritorijoje - 475 km.

Nemunu didesnės nei 0,75 m grimzlės laivais galima plaukti (2021 m.) Nemuno žemupyje - nuo Kauno iki Baltijos jūros bei atskirose atkarpose aukštupyje: Birštonas / Prienai - Kaunas ir Druskininkai - Liškiava. Kitomis atkarpomis rekomenduojama plaukti tik mažesnės grimzlės laivais, baidarėmis ir katamaranais ir kitomis plaukimo priemonėmis.

Į Nemuną Augustavo kanalas įteka Baltarusijoje, žemiau Gardino; vėliau vėl pasienis, atitinkami ribojimai. Upe 17,3 km eina Lietuvos ir Baltarusijos siena - šioje atkarpoje yra Bugiedos slipas (pasieniečių laivelių įleidimui ar ištraukimui iš upės), kairinis intakas - Baltoji Ančia.

Pasienio atkarpos pabaigoje, atplaukiant nuo Augustavo kanalo (nuo Gardino), mus pasitinka Pervalkos (Privalkos / BY), po to - kitapus esantis Švendubrės (LT) sezoniniai upių pasienio kontrolės punktai (muitinės).

Druskininkai. VŠĮ Druskininkų turizmo ir verslo informacijos centro archyvo nuotrauka.

Keliaujant iš Kapčiamiesčio, Baltosios Ančios upe baidarėmis, įplaukus į Nemuną privalu laikytis kairiojo upės kranto (dešinėje pusėje Baltarusijos teritorija – į ją įplaukti ar išlipti draudžiama, ypač neturint galiojančios vizos).

Projekto LT-PL-5R-363

Naujienlaiškis Nr. 3

2022 m.

Švendubrės punkte įrengtas slipas. Druskininkuose, Alytuje bei Birštone įrengtos stacionarios prieplaukos, šiose ir kitose vietovėse – keliolika mobilių. Nuo Švendubrės kelionė tęsiasi laisviau.

Keliaujant kviečiame pažinti Švendubrės etnografinį kaimą, „Velnio“ akmenį, Raigardo slėnį.

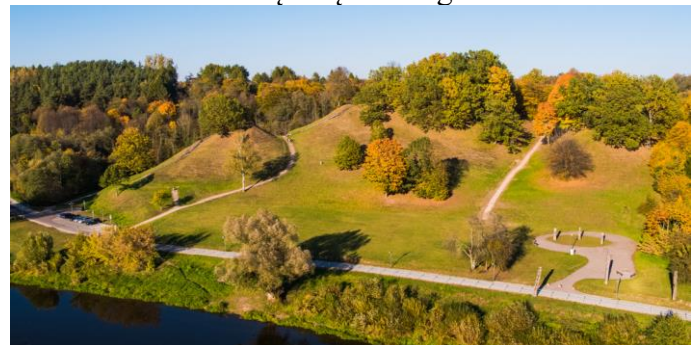
Druskininkuose ir apylinkėse lankyti kompozitoriaus ir dailininko M.K.Čiurlionio namų-muziejų, SPA, sanatorijas, parkus, bažnyčias, kitus objektus, toliau esančią Leipalingio dvaro sodybą.

Nemuno ir Merkio santaka. Brolių Černiauskų nuotr.

Vėliau - Liškiavos atodanga, piliakalnį, bažnyčią, varpinę ir buvusį vienuolyną. Keliaujant pasitinka Dzūkijos nacionalinis parkas, jame esantis Utiekos geomorfologinis rezervatas, atodanga, Panaros koplyčia. Garsieji Merkinės piliakalnis, apžvalgos bokštas, bažnyčia, kraštotyros muziejus, Janonių akmenys.

Plaukiant toliau – Didysis Dzūkijos akmuo, Klepočių kaimo kryžiai, Dirmiškių ir Papėčių bei Bambininkų piliakalniai, Baltasodžio botaninis draustinis, Krikštonių ir Nemunaičio bažnyčios, Nemunaičio klintinių tufų atodanga.

Alytaus piliakalnis. A. Lavrėnovo nuotr.

„Kaimynines šalis jungiančio bendro vandens kelio vystymas tvariam turizmui ir bendradarbiavimui“

Pakeliui Radžiūnų ir Alytaus piliakalniai, Alovės atodanga, toliau esantis Poteronių piliakalnis; Vidzgirio botaninis draustinis. Alytuje taip pat lankykime kraštotyros muziejų, pramogų parką, bažnyčias, buvusią geležinkelio stotį, aukščiausią pėsčiųjų tiltą per Nemuną ir kitus objektus.

Ažuolų alėja. R. Jakaičio nuotr.

Už Alytaus pasitiks Rumbonių bažnyčia ir piliakalnis, Bundorių piliakalnis, Panemunininkų skardis, Punios piliakalnis ir bažnyčia bei šilo gaiva, Ažuolų alėja; Pelėsiškių piliakalnis, Nemajūnų bažnyčia ir piliakalnis, Siponių dvaras ir atodanga; Margaravos ir Šilėnų piliakalniai.

Balbieriškio apylinkėse – dvaro parkas, mineralinės versmės ir atodanga, toliau Naravų piliakalnis ir Kemuvių atodanga, Nemuno kilpų regioninis parkas.

Prienai - Valdovas Vytenis. R. Sinkevičiūtės nuotr.

Prienuose – lankysime buvusias popieriaus dirbtuves, kraštotyros muziejų, bažnyčią, piliakalnį,

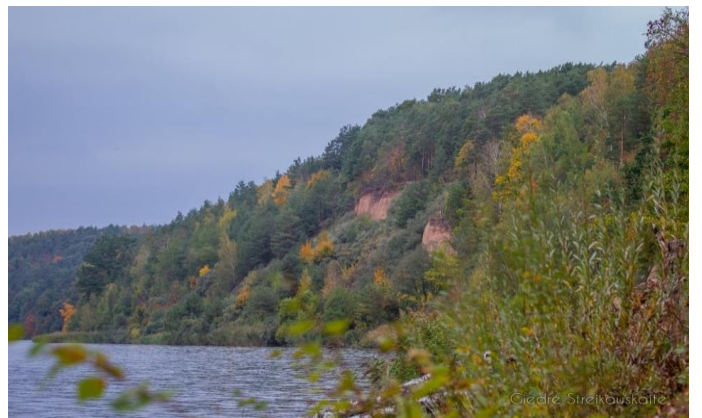
paminklą valdovui Vyteniui, toliau – Žarijų piliakalniai.

Nemuno kilpos ir apžvalgos bokštas. V. Grigo nuotr.

Birštone lankykime sanatorijas, SPA, piliakalnį ir paminklą valdovui Vytautui Didžiajam, bažnyčią, parkus ir kitus objektus, važinėjimės gausiausiu dviračių takų tinklu.

Toliau mūsų lauks Paverknių ir Pašventupio piliakalniai, Pociūnų aerodromas, Daukšgiagrės dvaras.

Mergakalnio atodanga. G. Streikauskaitės nuotr.

Artinantis prie Kauno – Pelekonių, Gegužinio, Bačkininkėlių, Lašinių, Dovainonių, Samylų, Pakalniškių, Vieškūnų piliakalniai, Kadagių slėnis, Strėvos ir Dovainonių atodangos, Mergakalnis, Lietuvių liaudies buities (Rumšiškių) etnografinis muziejus.

Kaune, greta prieplaukos - Pažaislio vienuolynas, ir dar daug kitų įdomių objektų.

„Kaimynines šalis jungiančio bendro vandens kelio vystymas tvariam turizmui ir bendradarbiavimui“

Prie Rumšiškių. S. Jankausko nuotr.

Plačiau apie lankytinus objektus, paslaugas plaukiant Nemuno upe ir greta jos – turizmo (ir verslo) informacijos bei lankytojų centruose:

Alytaus TIC
S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, Alytus, LT-62137
Tel.: +370 687 07703, +370 315 52010,
info@alytusinfo.lt
www.alytusinfo.lt

Birštono TIC
B. Sruogos g. 4, Birštonas, LT-59209
Tel. +370 620 42514
info@visitbirstonas.lt
www.visitbirstonas.lt

Druskininkų TVIC
Gardino g. 3, Druskininkai, LT-66204 ir
M.K. Čiurlionio g. 65, Druskininkai
Tel. (+370 313) 51777, 60800
information@druskininkai.lt
<https://druskininkai.lt>
www.druskininkai.lt

Dzūkijos nacionalinio parko LAC (TIC)
Vilniaus g.3, Merkinė, Varėnos r., LT- 65334
Tel. +370 645 04796, tel./faks. (+370 310) 44 641
turizmas@dzukijosparkas.lt
<http://www.cepkeliai-dzukija.lt>

Kaišiadorių TVIC
Gedimino g. 55, Kaišiadorys, LT-56121
Tel. +370 672 48327
turizmas.kaisiadorys@gmail.com
<https://turizmas.kaisiadorys.lt>

Kauno TIC
Laisvės al. 36, Kaunas, LT-44240
Tel.+370 616 23828, +370 616 50991
info@kaunas.lt
<https://visit.kaunas.lt>

Kauno rajono TVIC
Pilies takas 1, Raudondvaris, Kauno r., LT-54127
Mob. +370 699 48833, +370 640 41855
info@kaunorajonas.lt
<https://www.kaunorajonas.lt>

Prienų TIC (VŠĮ „Prienai“)
Vytauto g. 35, Prienai, LT-59123
Tel. +370 676 49010, +370 602 87027
tvic@infoprienai.lt
<https://www.infoprienai.lt/>

Varėnos švietimo centro TIC
J. Basanavičiaus g. 9, Varėna, LT-65183
Tel. (+370 310) 31330
turizmas@varena.lt
www.gamtosritmu.lt

KELIAUJANT AUGUSTAVO KANALU IR GRETA JO

Augustavo kanalas jungia Vyslos ir Nemuno upių baseinus. Kanalo ilgis – apie 103,4 km. Apie 80 km kanalo yra Lenkijos teritorijoje, 3,4 km pasienio zonoje ir 20 km atsidūrė Baltarusijos teritorijoje. Kanale buvo įrengta 18 šliužų – šiandien 14 iš jų veikia Lenkijos pusėje, vienas šliuzas veikia pasienio zonoje ir 3 Baltarusijos teritorijoje. Kanalo statyba pagal Ignoto Prandzinskio projektą prasidėjo 1824 metais. Statybos darbai buvo baigti 1839 metais. Statyboms iš dalies buvo panaudotos Mėtos ir Juodosios Ančios upės, o taip pat daugybė ežerų, jungiant juos su įrengtomis kanalo atkarpomis. Buvo sujungti Vyslos ir Nemuno upių baseinai.

Kanalas prasideda 111 m virš jūros lygio lygyje ir kyla iki 129 m virš jūros lygio, o vėliau palaipsniui krenta iki 86,5 m virš jūros lygio prie Nemuno žiočių. Iki šiol panašią į pirminę konstrukciją išsaugojo 9 šliuzai, esantys Lenkijos pusėje. Kaip ir prieš 200 metų, norint užpildyti kamerą vandeniu,

„Kaimynines šalis jungiančio bendro vandens kelio vystymas tvariam turizmui ir bendradarbiavimui“

šliuzuose atidaromi įplaukimo vartai, keliant peteliškinius vožtuvus rankiniais kėlikliais. Vėliau atsidaro masyvūs vartai, stumiantys 9 m ilgio gražulus, atsveriančius vartų sparną. 2020 m. laivybos sezono metu kanale šliuzais naudojosi (šliuzavosi) beveik 46 tūkst. vandens transporto priemonių. Tokiu būdu buvo pasiektas kanalo rekordas. Dažniausiai laivybos sezonas trunka nuo gegužės iki spalio mėnesio.

Pavyzdžiui, Denbovo šliuzas - pirmasis Augustavo kanale iš Bebros upės pusės. Jis yra kanalo 0,35 kilometre, statytas 1826-1827 m., turi vieną kamerą, vartai mediniai. Lygių skirtumas - 2,07 m; ilgis - 43,9 m; plotis - 6,10 m. Tai vienintelis istorinis šliuzas pietinėje kanalo atkarpoje.

Augustavo rajonas, Denbovo šliuzas

Pačiame mieste yra Augustavo kanalo muziejus. Jis įkurtas Prandzyskio dvare, 29 Listopada g. 5A, Augustave. Jo parodoje eksponuojami su kanalo istorija susiję dokumentai ir atminimo daiktai, o tuo pačiu daug dėmesio skiriama vyriausiajam dizaineriui Ignaciui Prandzyskiui. Dvaro rūmų pastatas datuojamas XIX amžiaus viduriu, prie vartų stovi paminklas 1941 m. birželio 22 d. NKVD areštinių kalinių nužudymo aukoms atminti.

Augustavo kanalo muziejus

Dar vienas iš lankytinų objektų - Studzienična – nedidelis kaimelis prie to paties pavadinimo ežero – čia yra nedidelė medinė bažnyčia, Studzieničnos Dievo Motinos koplyčia, esanti dviejose salose su Dievo Motinos atvaizdu. 1999 metų birželio 9 d. Šventovėje meldėsi popiežius Jonas Paulius II. Šio vizito atminimui ant ežero kranto buvo pastatytas paminklas popiežiui.

Vienas iš seniausių objektų - Šventvietė Augustavo sengirėje, prie Rospudos upės, netoli Jalovo ežero. Tai pagonių įkurta, dabar krikščionių naudojama kulto vieta. Yra medinė koplyčia su akmeniniu kryžiumi. Šią vietą gaubia paslapties ir unikalumo aura. Vieta žinoma kaip stipriausias Suvalkų krašto dvasinis centras.

Plačiau apie lankytinus objektus, paslaugas plaukiant Augustavo kanalu ir greta jo – turizmo informacijos centruose (TIC):

Balstogės regioninis TIC

Marii Skłodovskiej-Curie 14A, Balstogė, PL-15-097

Tel. +48 50 335 64 82

rcit@podlaskie.it

<https://podlaskie.it>

Augustavo TIC

Rynku Zygmunta Augusta g.19, Augustavas, PL-16-300

Tel. +48 511 181848

it@urząd.augustow.pl

<http://www.augustow.pl/pl/informacja-turystyczna>

Suvalkų TIC

Hamerszmita g. 16, Suvalkai, PL-16-400

Tel.+ 48 87 7351099

cit@pogodnesuwalki.pl

www.pogodnesuwalki.pl

Vygrių nacionalinio parko TIC

Krzywe 82, Suvalkų rajonas, PL-16-402

Tel. +48 510 992672, +48 87 5632562

wigry_pn@wigry.org.pl

www.wigry.org.pl

Plačiau apie projektą svetainėse – www.vvkd.lt ,
www.nemunas.info , www.niemen.org.pl .